

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd

Til Kirkerådet

Høringsuttalelse om Kirkeordning for Den norske kirke

Det vises til høringsbrev fra Kirkerådet datert 25.09.2018. Agder og Telemark bispedømmeråd takker for muligheten til å komme med en høringsuttalelse i forbindelse med forslaget til kirkeordning for Den norske kirke.

I Høringsdokumentet stilles følgende spørsmål: *Har høringsinstansen innspill til det vedlagte forslaget til kirkeordning som kan gjelde når ny trossamfunnslov trer i kraft?* Som svar på dette spørsmålet har vi først et hovedsynspunkt og deretter noen kommentarer til de enkelte kapitlene i utkastet.

Hovedsynspunkt

Agder og Telemark bispedømmeråd leser høringsdokumentet som et forsøk på å konvertere dagens ordning i kirkeloven og tilpasse denne til det en antar blir vedtatt som ny trossamfunnslov. Med dette utgangspunktet medfører forslaget til Kirkeordning få endringer.

Som hovedsynspunkt slutter Agder og Telemark bispedømmeråd seg til dette grepet. Den norske kirke vil med forslaget kunne fokusere på den politiske behandlingen av ny trossamfunnslov og bortfallet av kirkeloven, et fokus som kan bli forstyrret hvis Den norske kirke samtidig skal ta stilling til kontroversielle forslag om egen organisering. Selv om vi i hovedsak støtter dette grepet, vil vi understreke viktigheten av at arbeidet med en mer egnet organisering av Den norske kirke ikke forsinkes ytterligere.

Kommentarer til de enkelte kapitlene i utkastet

Kapittel 1: Den norske kirkes grunnlag

I likhet med Kirkerådet anser Agder og Telemark bispedømmeråd det nødvendig å ha et første kapittel i kirkeordningen som omhandler grunnlagsbestemmelser for Den norske kirke, og vi anser at kapitlet i all hovedsak har fått en saksvarende form.

§3 Dåp og tjeneste

Agder og Telemark bispedømmeråd mener at ordet tro skal nevnes eksplisitt i denne paragrafen. Som erstatning for siste setning foreslås: «Alle døpte er kalt til et liv i tro og tjeneste.»

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd

§6 *Organisering av Den norske kirke*

Første setning i andre avsnitt kan leses som om den åpner for alternativt tilsyn. For å unngå en slik lesning, ønsker vi at setningen forandres til: «Hver menighet har en ordnet prestedtjeneste og står under tilsyn av bispedømmets biskop».

Kapittel 2. Kirkelig inndeling, kirkens organer, medlemskap, kirkelige registre og kirkelig stemmerett.

§11 *Tilhørighet og medlemskap*

Vi er kritisk til at «lovlig opphold i riket» foreslås innført som forutsetning for medlemskap i Den norske kirke. Her bør det etter vår mening skilles mellom medlemmer som er støtteberettigede (statens tilskudd) og kirkens medlemmer. I en luthersk kirke bør en være varsom med å ha andre medlemskriterier enn dåp. Ut ifra høringsnotatet leser vi at formuleringen er tatt med i et forsøk på å lempe på medlemskapsbetingelsene for en gruppe som ikke har fast bosted, men som er tilknyttet en menighet. Vi støtter denne intensjonen, men mener at den bedre ivaretas med formuleringen: «Bare personer som er døpt ved kristen dåp og som er bosatt i riket, oppholder seg i riket eller er norsk statsborger bosatt i utlandet, kan være medlem av Den norske kirke». Ett sentralt mål ved dette forslaget er å ta hensyn til personer som har en tilknytning til en menighet, har fått endelig avslag på asylsøknad, men hvor personen ikke kan sendes i retur til opprinnelsesland.

I fjerde avsnitt står setningen «Utmelding kan alltid skje skriftlig». I sin sammenheng leser vi «skriftlig» som en motsetning til «elektronisk», i den betydning at en kan melde seg ut av Den norske kirke uten hjelp av digitale løsninger. Denne formuleringen er imidlertid upresis da skriftlig bør forstås i motsetning til muntlig, formuleringen er dermed egnet til å skape forvirring i møte med elektroniske dokument som en ny type skriftlighet. Av den grunn foreslås den alternative setningen: «Utmelding kan også skje skriftlig, på papir».

§13 *Medlemskap i kirken*

Agder og Telemark bispedømmeråd går imot forslaget om at det er vedkommendes menighetsråd som skal bli bestemmende organ i saker om soknebåndsløsning. Vi mener biskopen fremdeles skal ha avgjørelsesmyndighet i slike saker, uavhengig av om en ønsker å videreføre dagens praksis eller lempe på denne. Ved å bevare avgjørelsesmyndigheten på bispenivå, vil en lettere kunne ha en konsekvent og rettferdig saksbehandling i denne type saker. Vi mener også at det er en naturlig del av biskopens tilsyn å ha avgjørelsesmyndighet hvis det skulle vise seg, i et tenkt tilfelle, at slike søknader skulle bli langt vanligere enn de er i dag slik at et sokn vil kunne oppleve å miste en vesentlig medlemsmasse til et annet sokn.

Kapittel 3.

DEN NORSKE KIRKE

Agder og Telemark bispedømmeråd

§17 Uttreden av menighetsrådet i valgperioden

Agder og Telemark bispedømmeråd mener primært at det ikke er hensiktsmessig at Kirkeordningen inneholder hvilke lovparagrafer som kan gi grunnlag for suspensjon av et menighetsrådsmedlem, men at dette bør nedtegnes i en forskrift. Hvis det likevel anses hensiktsmessig at Kirkeordningen inneholder hvilke paragrafer som kan gi grunnlag for suspensjon av et menighetsrådsmedlem, men Agder og Telemark bispedømmeråd at det må med flere lovbestemmelser tilknyttet seksuelle krenkelser og vold. Vi foreslår i så fall at §17 utformes slik at den også innbefatter lovbestemmelsene som nevnes i politiregisterloven §39 (*Politiattest for personer som skal ha omsorg for eller oppgaver knyttet til mindreårige*).

Kapittel 4.

§31 Oppføring av ny kirke

Agder og Telemark bispedømmeråd er kritiske til at Kirkerådet får overført den godkjennelsesmyndighet som tidligere tilla Departementet. Agder og Telemark bispedømmeråd mener at lokal biskop bør ha denne godkjennelsesmyndigheten, med unntak av oppføring av kirke.

Som erstatning for første setning i fjerde avsnitt foreslås: «Oppføring av ny kirke skal godkjennes av Kirkerådet etter innstilling fra biskopen. Nedlegging av kirke skal godkjennes av biskopen».

Som femte avsnitt foreslås: «Ombygging og utvidelse av kirke skal godkjennes av biskopen.»

Agder og Telemark bispedømme ser at hensynet til kirkens omgivelser vil måtte ivaretas gjennom annet lovverk: Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan og bygningsloven). Vi mener likevel at følgende avsnitt bør med i §31:

«Bestemmelsene for hensynssoner i Lov om planlegging og byggesaksbehandling gjelder for kirkens bygg og omgivelser. Biskopen er høringspart med innsigelsesrett i plan- og byggsaker i synlig nærhet til kirker og kirkenære gravplasser.»

Kapittel 5

§39 Bispemøtet

Her vil vi understreke at Bispemøtet ikke kan styre den enkelte biskops utøvelse av tilsyn, og at Bispemøtet ikke er underlagt Kirkerådet.

Fungerende stiftsdirektør
Bjarne Nordhagen